

Nr 532

Av fru Lindskog m. fl., angående prisrabattering av smör.

För att öka avsättningen av svenskt smör på den inhemska marknaden har statens jordbruksnämnd i skrivelse till Kungl. Maj:t föreslagit bland annat, att regleringsavgiften på fettvaror skall höjas med det belopp, som erfordras för att få till stånd en höjning av detaljhandelspriset på margarin med 50 öre per kilogram över nuvarande prisnivå. Jordbrukets förhandlingsdelegation har samtidigt förklarat sig kunna godtaga en sänkning av smörpriset med 1 krona 50 öre per kilogram. Jordbruksnämnden har vidare bland annat föreslagit, att statsmedel skall ställas till förfogande för stöd till utslaktning av kor för att på längre sikt nedbringa mjölk- och därmed smörproduktionen.

Enligt det för treårsperioden den 1 september 1956—31 augusti 1959 gällande jordbruksprisavtalet ankommer det på statsmakterna att, därest avsättningen av smör på utlandsmarknaden helt omöjliggöres, med alla till buds stående medel skaffa avsättningsutrymme för inhemskt smör på hemmamarknaden. Det är enligt motionärernas mening klart, att staten skall uppfylla sina förpliktelser enligt jordbruksprisavtalet. Varken staten eller jordbruket torde emellertid vara betjänt av att åtgärder för att lösa överskottsproblemet beträffande smör vidtages mera brådstörtat än vad som är nödvändigt. Även om det sålunda enligt motionärernas mening torde finnas tid för visst rådrum, synes det aktuella läget på smörmarknaden vara sådant, att vissa åtgärder bör prövas omedelbart. Motionärerna kan emellertid med hänsyn till bland annat de internationella aspekterna inte dela jordbruksnämndens uppfattning att priset på margarin bör höjas. En motsvarande minskning av spänningen mellan priserna på smör och margarin bör i stället försöksvis ske genom att av statsmedel utbetalas en statlig rabatt för smör. Den sålunda föreslagna åtgärden bör genomföras under tiden maj—juli 1958.

Vår nuvarande mjölkproduktion är, såsom utvecklingen visat, överdimensionerad. Det är alltså ofrånkomligt att anpassa densamma till det faktiska behovet. Enligt motionärernas mening måste emellertid de kortsiktiga åtgärderna på förevarande område anknytas till åtgärder för en anpassning på längre sikt av mjölkproduktionen till behovet. Motionärerna förutsätter, att Kungl. Maj:t ingående prövar såväl de av jordbruksnämnden föreslagna åtgärderna som andra tänkbara utvägar för att på ett för såväl samhället som jordbruket ändamålsenligt sätt lösa förevarande problem.

Om riksdagens vårsession såsom normalt fortgår under maj månad, förutsätter motionärerna, att Kungl. Maj:t före maj månads utgång framlägger förslag till riksdagen i berörda hänseenden. Om riksdagen dessförinnan skulle upplösas, föreslår motionärerna, att Kungl. Maj:t framlägger berörda förslag för den riksdag, som då kan väntas sammanträda i juni—juli månader.

Under förutsättning att jordbrukets förhandlingsdelegation kvarstår vid sitt vid överläggningarna med jordbruksnämnden lämnade löfte att sänka smörpriset med 1 krona 50 öre per kilogram, finner sig motionärerna böra förorda, att konsumentpriset på smör sänkes med ytterligare 50 öre per kilogram genom en statlig prisrabatt. Med utgångspunkt från jordbruksnämndens beräkningar av smörkonsumtionen efter en minskning av prisspanningen mellan smör och margarin med 2 kronor per kilogram kan kostnaderna för prisrabatteringen under maj—juli 1958 beräknas till omkring 8,5 miljoner kronor. Av sagda belopp bör såsom förslagsanslag under benämningen Prisrabattering av smör 5,7 miljoner kronor anvisas på tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår och 2,8 miljoner kronor å riksstaten för nästa budgetår.

Av vad anförts torde framgå, att efter riksdagens början sådana händelser inträffat, att motion nu må framställas enligt 55 § riksdagsordningen.

Under återopande av det anförda hemställer vi,

att riksdagen i avvaktan på i motionen berörda förslag från Kungl. Maj:t måtte

1) bemyndiga Kungl. Maj:t att under maj, juni och juli månader 1958 utbetala prisrabatter å smör i huvudsaklig överensstämmelse med vad som föreslagits i motionen,

2) till *Prisrabattering av smör* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1957/58 anvisa ett förslagsanslag av 5 700 000 kronor,

3) till *Prisrabattering av smör* å riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 2 800 000 kronor.

Stockholm den 21 april 1958

Elsa Lindskog

Per Edvin Sköld

Inga Thorsson

Erland Carbell

Hans Gustafsson